

Николай КОВАЧЕВ (Велико Търново)

Н. С. I СТ. К. Ф. Н. АННА ЧОЛЕВА (СОФИЯ)

Ономастката Анна М. Чолева е родена на 22 април 1957 г. в София в семейство на служители (баща – инженер, а майка – счетоводителка). През 1975 г. Чолева завършва 33 гимназия, а през 1981 г. българска филология в СУ "Св. Климент Охридски" със защита на дипломна работа на тема *Проблеми на личните имена на българите*. От 1982 г. е приета на работа в Института за български език при БАН в Групата за проучване на старобългарски паметници като специалист-филолог; от 1983 г. е редовна аспирантка в Секция за българска ономастика с научен ръководител проф. д-р Йордан Заимов. Поема събирането и обработването на местните имена в Радомирския край с основна цел: "...да се представи цялостна картина на топонимичната система в бивша Радомирска околия", като "се дадат правилни тълкувания на топонимите" и "се определи тяхната езикова, диалектна и етническа принадлежност и се направят, доколкото е възможно, изводи за древните поселищни и културни отношения в тази част на Югозападна България".

В продължение на три години (1983 – 1985) топонимичният материал бива събран от терена на една площ от около 855 кв. км., наброяващ 13 763 имена, средно по 16 топонима на кв. км., в обсега на 66 селища с планинска и планинско-полска земеповърхна площ. През 1988 г. Чолева успешно защитава кандидатската си дисертация *Местните имена в Радомирско* и получава заслужено научна степен "кандидат на филологическите науки".

Понастоящем като научен сътрудник I степен, кандидат на филологическите науки към Секция за българска ономастика при ИБЕ, тя продължава да работи в областта на ономастиката, насочена главно към българската микротопонимия, ойконимия и антропонимия, онимите в български исторически извори. Във връзка с дисертацията ѝ, тя печата и предава за печат статиите: *Старинни географски имена в Радомирско*

(Б ъ л г. език, № 6, 1987, 465–771); *Старинни лични имена, запазени в топоними от Радомирско* (– В: С б о р н и к IV национална младежка школа по езикознание. Пловдив, 1987); *Локализиране на изчезнали или неуточнени селища в Радомирско, отбелязани в турски документи от XV – XVI в. с оглед на топонимичния материал* (В е к о в е); *Селищни имена в Радомирско* (Алманах "Струма").

Анна Чолева взема активно участие с доклади и съобщения в международни конгреси, конференции, кръгли маси и др. На Първа кръгла маса във В. Търново през 1989 г. изнася доклад *Модели на топонимично изследване на околии у нас. [Постигнения, проблеми, перспективи]* (– В: С ъ с т о я н и е и проблеми на бълг. ономастика. Т. 1. В. Търново, 1990, 40–43). След като прави преглед на досегашните типове разработки на монографиите по топонимия, на техните положителни и слаби страни, тя достига до извода – всяка топонимична работа “да има свой облик, да бъде ярка, неповторима ономастична разработка и същевременно да бъде спазено единство на топонимичното проучване у нас”; да се спази известно уеднаквяване с оглед възможността в бъдеще да се състави “Български ономастичен атлас”, включването ни в “Славянски ономастичен атлас”.

На Първа национална конференция по българска ономастика във Велико Търново през октомври 1991 г. взема отношение върху *Принципи за съставяне на български топонимичен речник* (– В: С ъ с т о я н и е и проблеми на бълг. ономастика. Т. 2. В. Търново, 1994, 162–166). В тази насока Чолева смята, че трябва предварително да се решат редица въпроси: какъв тип речник ще се прави – топонимичен, хидронимичен, ойконимичен или смесен; какъв вид материал ще трябва да се включи – микротопонимичен, макротопонимичен и пр. Основен си остава въпросът за типа на речника за бъдещата разработка.

Анна Чолева все по-всестранно навлиза в проблемите на българската ономастика; участва в колектив, който издаде *Библиография на българската ономастика 1971 – 1980* (В. Търново, 1993 г.); в момента работи в колектив за създаване на “Български топонимичен речник”. Специализира по топонимия в Международния център по ономастика в гр. Лувен, Белгия; през 1995/6 г. печели два конкурса за специализация в Германия на Германските научни академии – гр. Кили и гр. Регенбург, където изнася курс лекции по Увод в българската ономастика. Член е на Националния комитет на ономастите в България.